

POWIATOWY URZĄD PRACY W CIESZYNIE

Plac Wolności 6, 43-400 Cieszyn

tel./fax (33) 851-49-91

e-mail: poczta@pup.cieszyn.pl

<http://www.pup.cieszyn.pl>

Analiza skuteczności i efektywności organizacji szkoleń zakończonych w 2016 roku

Dokument sporządzony zgodnie z § 84 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014r., poz. 667)

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Liczba i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia.....	4
3. Struktura osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach.....	4
3.1. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według statusu w rozumieniu ustawy.....	5
3.2. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według obszarów szkoleń w.....	6
3.3. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według płci.	8
3.4. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według wieku	9
3.5. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według wykształcenia.....	10
3.6. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według miejsca zamieszkania.....	11
3.7. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku.	12
4. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej	14
5. Przeciętny koszt szkoleń i przeciętny koszt osobogodziny szkoleń.....	15
6. Koszt ponownego zatrudnienia	17
7. Liczba i odsetek osób, które zdały egzamin, uzyskały licencję w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie i zostały zatrudnione w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po zdaniu egzaminu, uzyskaniu licencji	18
8. Liczba i odsetek osób, które ukończyły studia podyplomowe w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie i zostały zatrudnione w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po ukończeniu studiów podyplomowych	18
8. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	19
9. Podsumowanie	20

1. Wstęp

Zadania związane z organizacją szkoleń Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizuje dla osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne lub osoby poszukujące pracy. Szkolenie to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnianie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania pracy. Celem szkoleń organizowanych dla osób bezrobotnych lub poszukujących pracy jest podniesienie ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

W 2016 roku usługa szkoleniowa była realizowana w głównej mierze ze środków Unii Europejskiej i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Pracy w formie: skierowania na szkolenie grupowe, indywidualne, sfinansowania szkolenia w ramach bonu szkoleniowego, finansowania studiów podyplomowych, finansowania kosztów egzaminu lub uzyskania licencji oraz finansowania kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy jest formą aktywizacji zawodowej wprowadzoną nowelizacją ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mającą na celu kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców. Celem utworzenia KFS jest przede wszystkim pomoc osobom pracującym zagrożonym utratą zatrudnienia z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań stawianych przez lokalny rynek pracy i dynamicznie zmieniającą się gospodarkę. Niedopasowanie wykształcenia do potrzeb rynku pracy, dezaktualizacja wiedzy i umiejętności wobec wyzwań nowych technologii grozi ryzykiem utraty pracy. KFS ma wspomóc pracodawców w przekwalifikowaniu lub w aktualizacji wiedzy i umiejętności osób pracujących. Dodatkowo ukończenie szkoleń umożliwia nie tylko zdobycie konkretnych umiejętności czy kwalifikacji zawodowych, ale często zwiększa motywację do dalszego rozwoju zawodowego.

Świadcząc usługi w postaci szkoleń, finansowania kosztów egzaminu, licencji czy finansowania studiów podyplomowych dla klientów urzędu pracy analizujemy skuteczność i efektywność podjętych działań.

Dokument ma na celu analizę danych statystycznych umożliwiającą dokonanie analizy skuteczności i efektywności organizacji szkoleń przy uwzględnieniu następujących wskaźników:

- liczba i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia,
- liczba i odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach wyróżnionych według kryterium: statusu w rozumieniu ustawy, płci, wieku, poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania, przynależności do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- liczba i odsetek osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia,

- koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkoleń,
- przeciętny koszt szkolenia i przeciętny koszt osobogodziny szkolenia,
- liczba i odsetek osób, które zdały egzamin, uzyskały licencję, ukończyły szkolenie finansowane z pożyczki szkoleniowej lub ukończyły studia podyplomowe, w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie,
- liczba i odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po zdaniu egzaminu, uzyskaniu licencji, ukończeniu szkolenia finansowanego z pożyczki szkoleniowej oraz po ukończeniu studiów podyplomowych.

2. Liczba i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia

W 2016r. **na szkolenia skierowano 409 osób uprawnionych** do szkolenia, z czego z wynikiem pozytywnym szkolenia zakończyło 394 osoby, 7 osób przerwało uczestnictwo, a 8 osób kontynuuje szkolenie w 2017r.

Dodatkowo 1 osoba, którą skierowano na kurs indywidualny w 2015 roku, zakończyła pozytywnie szkolenie w 2016 roku. W związku z powyższym **liczba osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym** w stosunku do rozpoczynających szkolenia **wynosi 395**, co stanowi **98,3%** ogółu.

3. Struktura osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach

Szkolenia w minionym roku realizowano w formie:

- indywidualnej (są to szkolenia wskazane przez osoby uprawnione zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy) ze środków Funduszu Pracy,
- w ramach bonu szkoleniowego dla osób do 30 roku życia ze środków Funduszu Pracy oraz w ramach projektu: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim (II)” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- grupowej ze środków Funduszu Pracy oraz w ramach projektów: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim (II)” i „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie (II)” współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego ze środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

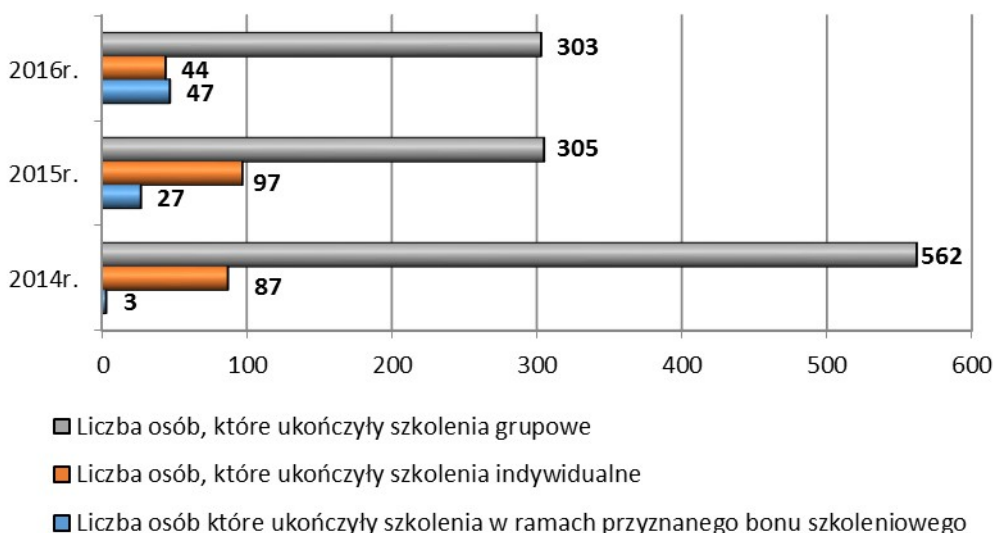
3.1. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według statusu w rozumieniu ustawy

Tabela nr 1 – Struktura przeszkolonych wg kryterium statusu w rozumieniu ustawy w 2016 roku

Wyszczególnienie		Liczba osób, które ukończyły szkolenie	% z ogółu osób, które ukończyły szkolenie
Osoby zarejestrowane jako bezrobotne	uczestniczące w szkoleniach grupowych	303	76,7%
	uczestniczące w szkoleniach wskazanych przez zainteresowanego (indywidualne)	44	11,1%
	uczestniczące w szkoleniach w ramach przyznanego bonu szkoleniowego	47	11,9%
Osoby zarejestrowane jako poszukujący pracy, które	są w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy	0	0
	są zatrudnione u pracodawcy wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji	0	0
	otrzymują świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny	0	0
	uczestniczą w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej lub indywidualnym programie integracji, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej	0	0
	są żołnierzem rezerwy	0	0
	pobierają rentę szkoleniową	1	0,3%
	podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako domownik lub małżonek rolnika, jeżeli zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza rolnictwem	0	0
pobierają świadczenie szkoleniowe	0	0	
Pracownicy oraz osoby wykonujące inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą w wieku 45 lat i powyżej		0	0
Razem		395	100

Z powyższej tabeli wynika, że szkolenia grupowe zakończyły 303 osoby bezrobotne (tylko o 2 osoby mniej w porównaniu do roku 2015), co stanowi niecałe 77% ogółu przeszkolonych w 2016r.

Wykres nr 1 – Liczba osób przeszkolonych w latach 2014 – 2016 w ramach szkoleń grupowych, szkoleń wskazanych przez osoby uprawnione oraz szkoleń w ramach przyznanego bonu szkoleniowego.

Jak można zauważyć z wykresu nr 1, z roku na rok wzrasta zainteresowanie bonem szkoleniowym. O ile w 2014r. szkolenie w ramach bonu szkoleniowego ukończyły 3 osoby, o tyle w 2016 roku było to już 47 osób. Bon szkoleniowy jest specjalnym instrumentem rynku pracy wprowadzonym nowelizacją ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w połowie 2014r. skierowanym dla osób do 30 r. ż. W ramach bonu szkoleniowego można uzyskać finansowanie do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia kosztów wybranego przez siebie szkolenia, badań lekarskich lub psychologicznych oraz – w formie ryczału- przejazdu i zakwaterowania.

Odwrotną sytuację można zauważyć w przypadku szkoleń indywidualnych, gdzie następuje zmniejszenie zainteresowania udziałem tego typu szkoleniami (o 53 mniej osób przeszkolonych w porównaniu do 2015r.). Wpływ na tę sytuację ma wzrost przeszkolonych w bonach szkoleniowych, gdzie osoba bezrobotna sama wybiera instytucję szkoleniową z oferty rynkowej.

Liczba uczestników szkoleń grupowych utrzymała się na poziomie z poprzedniego roku. Szkolenia grupowe były w szczególności wynikiem realizacji projektów.: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim (II)” i „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30 + zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie (II)” współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

3.2. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według obszarów szkoleń

Szkolenia jako jedna z form aktywizacji, przeciw działa degradacji posiadanych już umiejętności, a także pozwala rozwijać nowe kwalifikacje w odniesieniu do wymagań stawianych przez pracodawców. Analiza poniższej tabeli pozwala ustalić efektywność zatrudnieniową dla poszczególnych, określonych tematycznie szkoleń. Wartość wskaźnika jest zależna od liczby osób które ukończyły szkolenia oraz od liczby osób, które w jego trakcie lub w okresie do trzech miesięcy po jego ukończeniu podjęły pracę.

Tabela nr 2 – Uczestnicy według obszarów szkoleń w 2016 roku

Lp.	Nazwa obszaru szkoleń	Liczba osób, które ukończyły szkolenia w 2015 roku	% z ogółu przeszkolonych osób w 2015 roku	Liczba osób, które podjęły pracę lub działalność gospodarczą w trakcie lub po ukończeniu szkolenia do 3 miesięcy	% z ogółu osób z obszarów szkoleń, które podjęły pracę lub działalność gospodarczą w 2016 roku
1.	Zarządzanie i administrowanie	120	30,4%	110	91,7%
2.	Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	85	21,5%	54	63,5%
3.	Technika i handel artykułami technicznymi	53	13,4%	32	60,4%
4.	Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	34	8,6%	7	20,6%
5.	Informatyka i wykorzystanie	26	6,6%	8	30,8%

	komputerów				
6.	Architektura i budownictwo	21	5,3%	12	57,1%
7.	Usługi gastronomiczne	15	3,8%	8	53,3%
8.	Opieka społeczna	11	2,8%	6	54,5%
9.	Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	11	2,8%	3	27,3%
10.	Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	6	1,5%	6	100%
11.	Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	4	1%	3	75%
12.	Inne obszary szkoleń	2	0,5%	2	100%
13.	Ochrona własności i osób	2	0,5%	1	50%
14.	Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	2	0,5%	2	100%
16.	Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	2	0,5%	2	100%
17.	Języki obce	1	0,3%	1	100%

Najliczniejszą grupę przeszkolonych w 2016 roku stanowili uczestnicy z obszaru zawodowego dotyczącego zarządzania i administrowania, do którego zalicza się kurs o tematyce poruszającej problemy związane z otwarciem i prowadzeniem działalności gospodarczej. Większość osób kończących szkolenia z powyższego obszaru otrzymało jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej, co pozwoliło im na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Wynikiem tego jest wysoka efektywność zatrudnieniowa kształtująca się na poziomie 91,7%.

Drugą grupę przeszkolonych w 2016 roku stanowili uczestnicy z obszaru dotyczącego usług transportowych, gdzie szkolenia ukończyło 85 osób. Zainteresowanie szkoleniami z zakresu transportu ma związek z nieustannym zapotrzebowaniem na rynku pracy na magazynierów, kierowców samochodów ciężarowych, ciągników siodłowych czy kierowców autobusów. Fakt ten potwierdza, że wymienione stanowiska są wykazane w barometrze zawodów powiatu cieszyńskiego na 2017 jako zawody deficytowe. Najpopularniejszymi szkoleniami z tego obszaru to: kursy prawa jazdy różnych kategorii, kwalifikacja wstępna w zakresie przewozu rzeczy lub osób czy kierowca wózków jezdniowych.

Kolejną grupę przeszkolonych w 2016 roku (podobne jak w ostatnich latach) stanowili uczestnicy obszaru zawodowego: technika i handel artykułami technicznymi. Niezmiernie zainteresowanie szkoleniami z tego obszaru wynika z deficytu na rynku pracy na spawaczy czy operatorów obrabiarek skrawających. Osoby pracujące na wymienionych stanowiskach muszą posiadać uprawnienia spawalnicze (co 3 lata odnawiane), umiejętności obsługi maszyn CNC czy uprawnienia elektryczne.

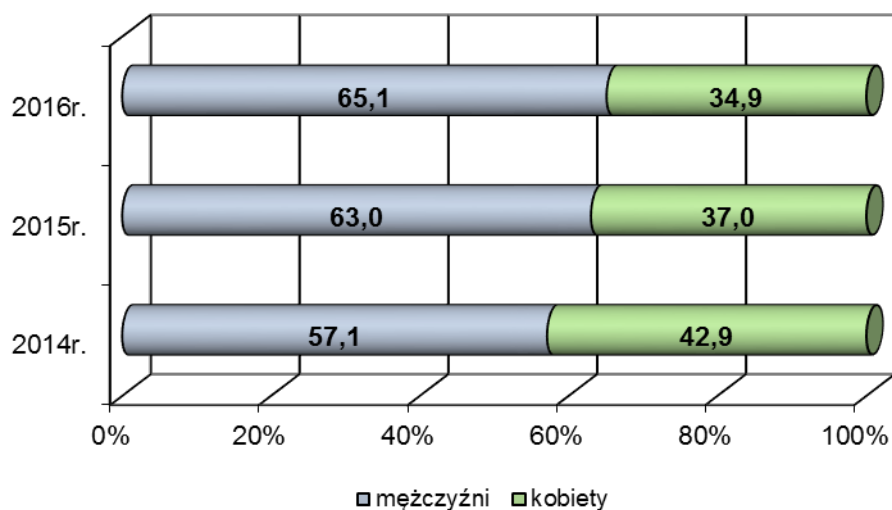
Wśród kolejnych obszarów szkoleń zawodowych wyróżnić można jeszcze: Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami (34 osoby przeszkolone), informatyka i wykorzystanie komputerów (26 osób przeszkolonych) oraz Architektura i budownictwo (21 osób przeszkolonych). Pozostałe obszary szkoleń stanowiły niewielki procentowy udział w szkoleniach.

3.3. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według płci

Tabela nr 3 – Struktura przeszkolonych ze względu na płeć w 2016 roku

	Płeć	Liczba	%
1.	Mężczyźni	257	65,1
2.	Kobiety	138	34,9
	Ogółem	395	100

Wykres nr 2 - Struktura osób, które ukończyły szkolenia w latach 2014 – 2016, podział ze względu na płeć

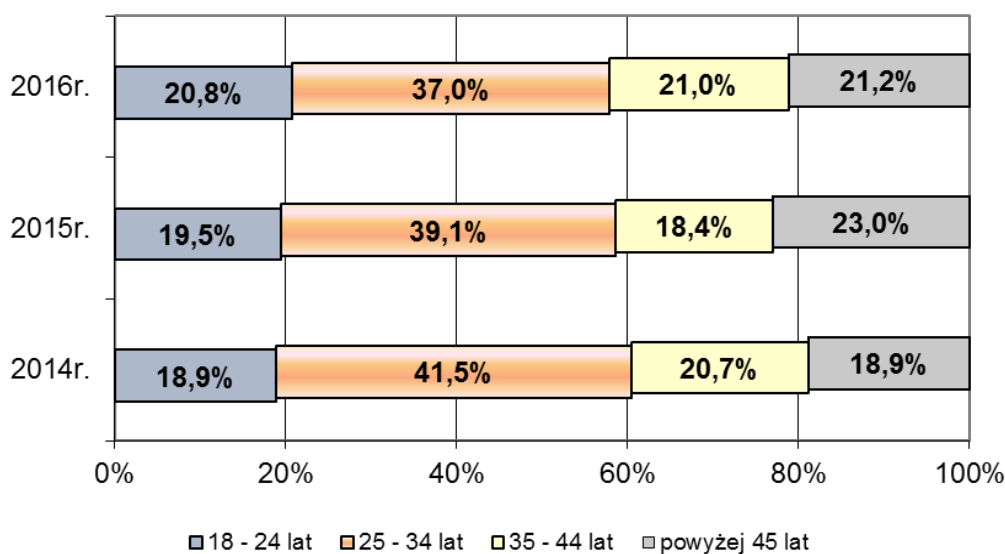
Powyższa tabela i wykres przedstawiają aspekt dotyczący uczestnictwa w szkoleniach osób bezrobotnych i poszukujących pracy kierowanych na szkolenia, według kryterium płci. Podobnie jak w poprzednich latach nadal występują duże różnice w udziale w szkoleniach kobiet i mężczyzn. Przeważającą grupę osób przeszkolonych w ostatnich trzech latach stanowili mężczyźni. Udział mężczyzn, którzy uczestniczyli w szkoleniach w 2014r. był o 14,2 punktów procentowych wyższy niż udział kobiet, w 2015r. wzrósł do 26%, a w 2016r. ponownie wzrósł do 30,2 pkt procentowych. W związku z powyższym można zauważyć, iż różnica pomiędzy kobietami a mężczyznami biorącymi udział w szkoleniach nieznacznie wzrasta z każdym następnym rokiem. Wiąże się to przede wszystkim z coraz większym udziałem mężczyzn w szkoleniach indywidualnych, bonach szkoleniowych jak i w szkoleniach grupowych. Są oni bardziej mobilni na rynku pracy i mają większe szanse na uzasadnienie celowości wskazanego przez siebie szkolenia np. w formie uprawdopodobnienia zatrudnienia. W trakcie poszukiwania pracy łatwiej ujawniają, jakie kwalifikacje muszą nabyć.

3.4. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według wieku

Tabela nr 4 – Struktura przeszkolonych według kryterium wieku w 2016 roku

Lp.	Wiek	Liczba	%
1.	18-24	82	20,8
2.	25-34	146	37
3.	35-44	83	21
4.	45 lat i więcej	84	21,2
Ogółem		395	100

Wykres nr 3 - Struktura osób, które ukończyły szkolenia w latach 2014 – 2016, podział ze względu na wiek

W okresie ostatnich trzech lat obserwujemy nieznaczne zmiany w strukturze wieku osób, które ukończyły szkolenia. Nadal najliczniejszą grupą wiekową, która ukończyła szkolenia, są osoby z przedziału wiekowego między 25 a 34 rokiem życia. Udział tych osób na przestrzeni ostatnich trzech lat zmniejszył się o 4,5 pkt procentowego w stosunku do 2014r. Można również zauważyć, iż w latach 2014-2016 odnotowano nieznaczny wzrost udziału wśród osób młodych do 24 roku życia. Udział tych osób na przestrzeni ostatnich trzech lat wzrósł o 1,9 pkt procentowego w stosunku do 2014r. Młodzież to szczególna grupa osób bezrobotnych. Dość często są to osoby wchodzące na rynek pracy po raz pierwszy. Pewną część młodzieży stanowią absolwenci różnych szkół, bez żadnego doświadczenia zawodowego. Z powyższych danych wynika, że osoby młode są coraz bardziej aktywne, jeżeli chodzi o udział w szkoleniach. Dodatkowo można zauważyć, iż ponad połowa osób uczestniczących w szkoleniach to osoby poniżej 35 roku życia. Może to wynikać z faktu, że osoby młode wykazują największą chęć do podnoszenia lub zmiany kwalifikacji. Dodatkowo wpływ na wzrost przeszkolonych w omawianych grupach ma realizacja szkoleń grupowych czy bonów szkoleniowych w ramach projektów zewnętrznych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, które są kierowane m. in. do osób do 30 roku życia.

Wykres nr 3 wykazuje w poszczególnych latach naprzemienne zmiany w udziale szkółących ze względu na wskaźnik dot. wieku uczestników szkoleń pomiędzy 35 a 44 rokiem życia i osób powyżej 45 rokiem życia. Podobnie zachodzące zmiany w strukturach przeszkolonych powyżej 35 roku życia odzwierciedlają nieustanne doskonalenie i podwyższanie kwalifikacji zawodowych w kontekście wciąż wzrastających wymagań pracodawców, przez co osoby z tej grupy wiekowej, pomimo posiadanego wykształcenia muszą nieustannie uzupełniać czy uaktualniać swoje kwalifikacje.

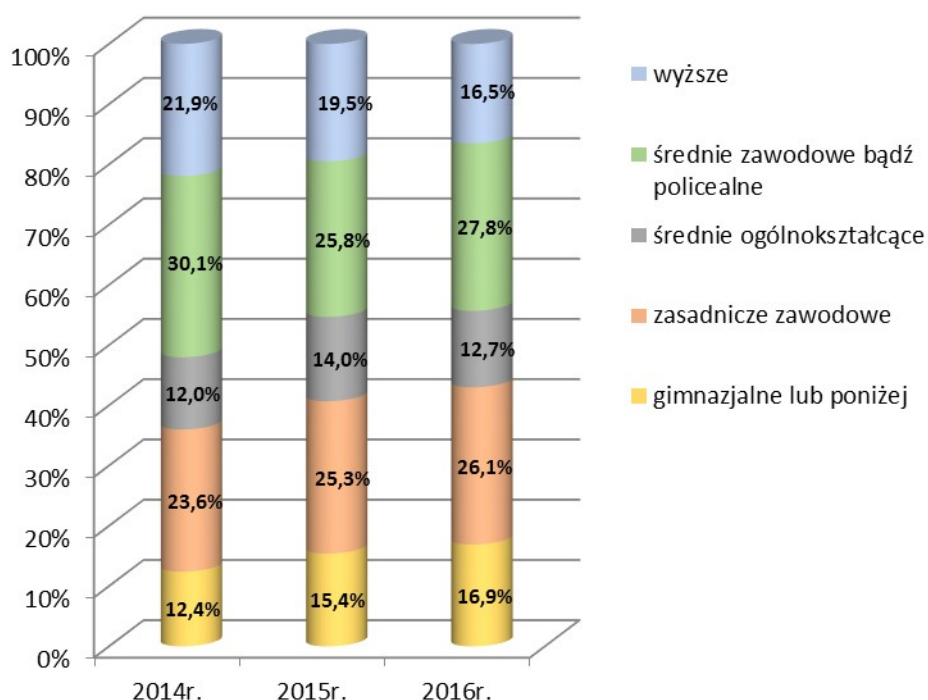
3.5. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według wykształcenia

Poziom wykształcenia jest jednym z istotnych elementów rynku pracy. Warunkują on szansę na podjęcie pracy jej atrakcyjność czy stabilność zatrudnienia a także możliwość podejmowania dodatkowego zatrudnienia.

Tabela nr 5 – Struktura przeszkolonych według poziomu wykształcenia w 2016 roku

Lp.	Wykształcenie	Liczba	%
1.	Gimnazjalne i poniżej	67	16,9%
2.	Zasadnicze zawodowe	103	26,1%
3.	Średnie ogólnokształcące	50	12,7%
4.	Średnie zawodowe i policealne	110	27,8%
5.	Wyższe	65	16,5%
Ogółem		395	100

Wykres nr 4 – Struktura osób, które ukończyły szkolenie w latach 2014 – 2016, podział ze względu na wykształcenie

Analizując dane przedstawione na wykresie nr 4 można zauważyć, że w latach 2014 – 2016 liczba przeszkolonych z grup najniżej wykształconych z roku na rok rośnie. Dynamika wzrostu wśród osób legitymujących się wykształceniem zawodowym wyniosła 2,5 pkt procentowego w stosunku do 2014 roku, natomiast osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej wyniosła 4,5 pkt procentowego w stosunku do 2014 roku. Powyższa informacja pokazuje, że osoby z najniższym wykształceniem chętnie biorą udział w szkoleniach. Zwiększający udział przeszkolonych z najniższym wykształceniem jest również związany ze szkoleniami grupowymi, w których przede wszystkim biorą udział osoby będące w trudnej sytuacji na rynku pracy. Pomimo tego, jak widać z powyższej tabeli struktura osób uczestniczących w szkoleniach z wykształceniem wyższym oraz średnim (57% przeszkolonych w 2016r.) stanowi większość przeszkolonych. Często barierą wśród osób z grup najniżej wykształconych bywa niska gotowość do podjęcia szkoleń uzupełniających kwalifikacje lub całkowitej zmiany zawodu.

W 2016r. najliczniejszą grupę przeszkolonych stanowiły osoby z wykształceniem średnim zawodowym lub policealnym. W przypadku badanych z wykształceniem średnim zawodowym można zaobserwować wzrost przeszkolonych w stosunku do 2015 roku o 2 pkt procentowe. Stale utrzymujący się wysoki odsetek przeszkolonych z omawianej grupy świadczy o wysokiej motywacji osób, które posiadają już umiejętności czy kwalifikacje do ich podwyższania, uzupełniania czy zmiany. Wpływ na tę sytuację też konieczność ciągłego uzupełniania kwalifikacji zawodowych.

Tendencję charakteryzującą się spadkiem przeszkolonych w ostatnich trzech lat jest widoczna wśród osób z wykształceniem wyższym. Przyjmując jako bazowy rok 2014 ogólna liczba przeszkolonych z wykształceniem wyższym spadła o ponad 5 pkt procentowych i wynosiła w 2016 roku 16,5%. Z prezentowanych danych wynika, że są osoby z wykształceniem wyższym są relatywnie mało liczną grupą przeszkolonych, co ma również związek mało liczną grupą zaewidencjonowanych w urzędzie pracy. Nadal więc uważa się, że wyższe wykształcenie w dużym stopniu chroni przed statusem osoby bezrobotnej.

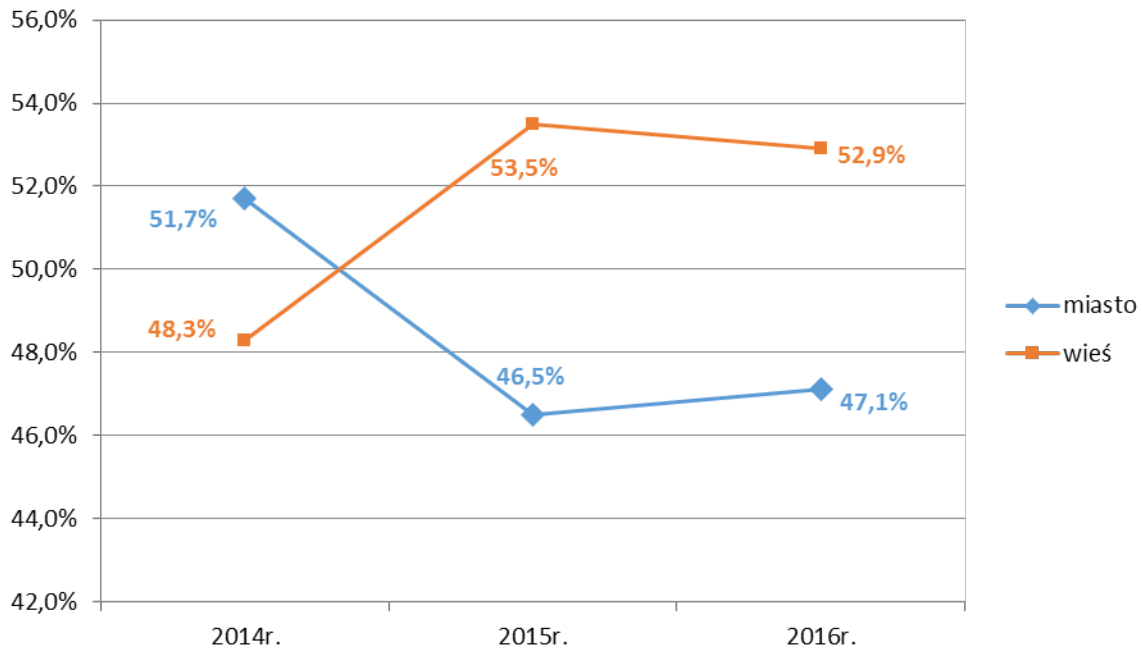
W sytuacji uczestników szkoleń z wykształceniem średnim ogólnokształcącym udział tej grupy w ostatnich trzech latach ulegał nieznacznym wahaniom na poziomie 12% do 14% i w 2016r. stanowił najniższy odsetek spośród przeszkolonych.

3.6. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według miejsca zamieszkania.

Tabela nr 6 – Struktura przeszkolonych według miejsca zamieszkania w 2016 roku

Lp.	Miejsce zamieszkania	Liczba	%
1.	Miasto	186	47,1%
2.	Wieś	209	52,9%
Ogółem		395	100

Wykres nr 5 – Struktura osób, które ukończyły szkolenie w latach 2014 – 2016, podział ze względu na miejsce zamieszkania.

Analizując miejsce zamieszkania stwierdzić należy, że wśród osób, które zakończyły szkolenia w 2016 roku w większości stanowiły to osoby zamieszkałe na wsi. Struktura osób zamieszkałych na wsi w poszczególnych latach poddanych analizie charakteryzuje się najpierw wzrostem, a następnie nieznacznym spadkiem (wzrost o 4,6% pkt procentowych w stosunku do 2014r.). Natomiast w przypadku absolwentów zamieszkałych w mieście można zauważyć odwrotną tendencję, najpierw spadek, a następnie nieznaczny wzrost udziału tych osób w szkoleniach (spadek o 4,6% w stosunku do 2014r.). W związku z powyższym w 2016r. różnica pomiędzy zamieszkałymi na wsi i w mieście jest niewielka i wynosi 5,8 pkt procentowego. Nie bez znaczenia w tym aspekcie jest położenie geograficzne powiatu i fakt, iż w powiecie cieszyńskim większą część terenu zajmują gminy wiejskie.

3.7. Liczba i odsetek osób przeszkolonych według grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14.03.2014r. o zmianie ustawy o promocji i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie 27 maja 2014r. nastąpiły zmiany w kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Aktualnie wymienić można sześć grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku wymienionych w tabeli nr 7, a nie jak w poprzednich latach siedem.

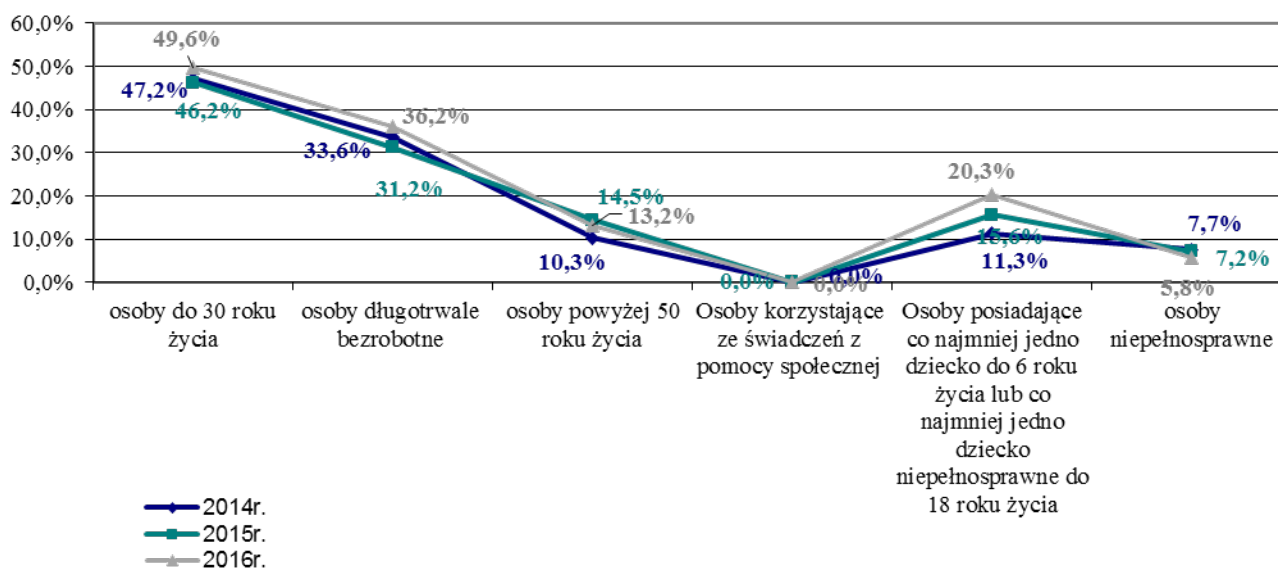
Tabela nr 7 – Struktura przeszkolonych według przynależności do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku

Lp.	Grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Liczba	%
1.	Osoby do 30 roku życia	196	49,6%
2.	Osoby długotrwale bezrobotne	143	36,2%
3.	Osoby powyżej 50 roku życia	52	13,2%

4.	Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	0	0%
5.	Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	80	20,3%
6.	Osoby niepełnosprawne	23	5,8%

Suma przekracza 100% , ponieważ osoby kończące szkolenie mogą należeć do więcej niż jednej grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Wykres nr 6 – Struktura przeszkolonych w latach 2014 - 2016, podział ze względu na przynależność do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku

Podobnie jak w poprzednich latach największą liczbę przeszkolonych stanowiły osoby do 30 roku życia. Bez względu na rok sprawozdawczy, niecała połowa uczestniczących w szkoleniach to osoby poniżej 30 roku życia. Może to wynikać z faktu, że młodzi wykazują największą chęć do podwyższenia lub zmiany kwalifikacji. Wysoki odsetek absolwentów z tej grupy wiekowej dowodzi również, że samo wykształcenie nie wystarcza do znalezienia nowej pracy. W związku z powyższym osoby młode muszą po zakończeniu edukacji w szkołach podwyższać swoje kwalifikacje zawodowe lub je uzupełniać w celu dostosowania do panujących trendów na rynku pracy. Wpływ na zaistniałą sytuację ma również zwiększający się udział tych osób szkoleniach organizowanych w ramach bonu szkoleniowego które są adresowane dla osób do 30 r. ż (zanotowano wzrost o 43 osób przeszkolonych w porównaniu do 2014 roku).

Następną pod względem liczebności przeszkolonych w ostatnich trzech latach stanowią osoby długotrwale bezrobotne (nieco ponad 36% przeszkolonych w 2016r.). Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy kategorię długotrwale bezrobotnych stanowią osoby, które na przestrzeni ostatnich dwóch lat pozostawały w rejestrach urzędu pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy. Dane statystyczne wskazują, że ponad jedną trzecią uczestników szkoleń to osoby długotrwale bezrobotne. Nie bez znaczenia jest fakt, że na koniec grudnia 2016 roku w powiecie cieszyńskim osoby długotrwale bezrobotne stanowiły niecałe 50% ogółu zarejestrowanych. Przyczyną takiej sytuacji często

bywa niska gotowość osób z omawianej kategorii do podjęcie szkoleń uzupełniających kwalifikacje lub całkowitej zmiany zawodu.

Kategorię w której można zaobserwować wzrost przeszkolonych z roku na rok to osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Struktura przeszkolonych w omawianej grupie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku wzrosła w porównaniu do 2014 r. o 9 pkt procentowych i wynosiła 20,3% ogółu przeszkolonych w 2016r. Dla porównania na koniec grudnia w powiecie cieszyńskim było zarejestrowanych ok 23% osób posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Można zatem stwierdzić struktura przeszkolonych w omawianej kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku nie odbiega od struktury zarejestrowanych ogółem.

Analogiczną sytuację, w której zanotowano wzrost przeszkolonych w każdym badanym roku, można zauważyć wśród przeszkolonych powyżej 50 roku życia. W porównaniu do 2014r. struktura przeszkolonych wzrosła o 4,2 pkt. procentowych i w 2016r. udział tych osób w szkoleniach wyniósł 14,5%. Można zatem uznać zaistniałą sytuację pozytywnie, gdyż wzrasta zainteresowanie osób w wieku 50 lat i powyżej podnoszeniem i uzupełnianiem swoich kwalifikacji, które okazują się niewystarczające do znalezienia nowej pracy. Ponadto sytuacja ekonomiczna wymusza na tych osobach, które utraciły pracę uzupełnianie kwalifikacji i umiejętności zgodnie z wymaganiami na rynku pracy. Jednakże w porównaniu do ogółu zarejestrowanych osób w tym wieku na koniec grudnia w powiecie cieszyńskim (ok. 31%) zauważamy, iż obie struktury odbiegają od siebie.

Pozytywnym aspektem wynikającym z wykresu nr 6 jest utrzymująca się na wysokim poziomie struktura przeszkolonych osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności (niecałe 6% przeszkolonych w 2016r.). Na udział tych osób w szkoleniach wpływ przede wszystkim mają szkolenia grupowe w ramach projektów.: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim (II)” i „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30 + zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie (II)” współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego., które duży nacisk kładą kierowanie na szkolenia są do osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności czy osób powyżej 50 roku życia.

4. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej

Analiza zakłada badanie **wskaźnika efektywności zatrudnieniowej szkoleń**, który dotyczy oceny szkolenia w aspekcie ekonomicznym i dydaktycznym. Im wyższy jest ten wskaźnik, tym w większym stopniu nastąpiła realizacja postawionych celów szkolenia bezrobotnych, jakim jest zwiększenie szans na uzyskanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej czy działalności gospodarczej. Zatem wysoki wskaźnik efektywności zatrudnieniowej może oznaczać prawidłowe rozpoznanie potrzeb szkoleniowych czy trafny wybór kierunków szkoleń, dostosowany do potrzeb rynku pracy. Jest obliczany wg poniższego wzoru

$$C_1 = \frac{LZ}{LA} \times 100$$

gdzie: LZ – liczba osób, które w danym roku, w trakcie uczestnictwa w szkoleniu lub w okresie do 3 miesięcy po jego ukończeniu podjęły pracę, inną formę zatrudnienia lub działalność gospodarczą,
LA – liczba osób, które w danym roku zakończyły szkolenia.

W trakcie szkoleń lub po zakończonych szkoleniach spośród 395 absolwentów szkoleń, w trakcie uczestnictwa w szkoleniu lub w okresie do 3 miesięcy po jego ukończeniu w okresie do 3 miesięcy, 257 osób podjęło pracę, zatem wskaźnik efektywności zatrudnieniowej szkoleń w 2016 roku wyniósł 65,1%. Zatem w powiecie cieszyńskim wskaźnik efektywności zatrudnieniowej szkoleń utrzymuje się na poziomie z zeszłego roku. Dotyczy to szkoleń organizowanych dla mężczyzn jak i kobiet. W 2014r. efektywność szkoleń wyniosła 61,7%, a w 2015r. wskaźnik ukształtował się na poziomie 66,5%.

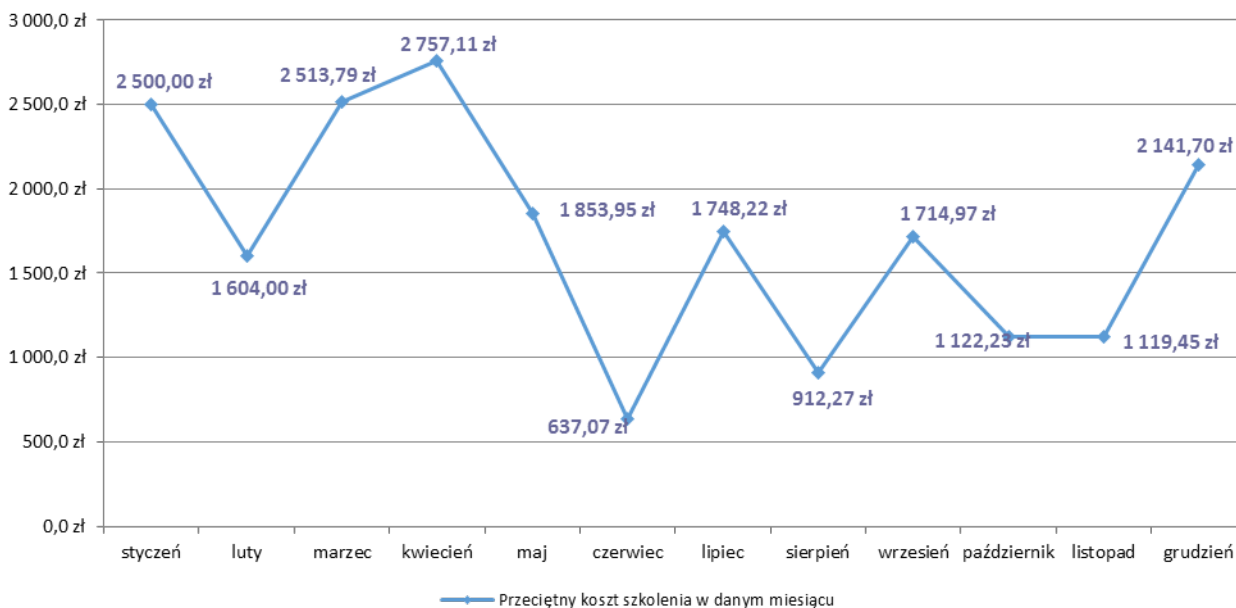
Tabela nr 8 – Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w 2016 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób, które ukończyły szkolenia w 2016 roku	Liczba osób które podjęły pracę w okresie do 3 miesięcy	Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w %
1.	osoby uczestniczące w szkoleniach grupowych	303	181	59,7
2.	osoby uczestniczące w szkoleniach wskazanych przez zainteresowanego (indywidualne)	44	34	77,3
3.	osoby uczestniczące w szkoleniach w ramach przyznanego bonu szkoleniowego	47	42	89,4
4.	osoby zarejestrowane jako poszukujący pracy, które pobierają rentę szkoleniową	1	0	0
Ogółem		395	257	65,1

5. Przeciętny koszt szkoleń i przeciętny koszt osobogodziny szkoleń

Wskaźnikiem finansowym informującym o średniej cenie szkolenia w badanym okresie jest przeciętny koszt szkoleń. Pozwala ustalić stopień zaangażowania środków finansowych przeznaczonych na działalność szkoleniową oraz dokonać zmiany i korekty w zakresie liczby osób planowanych do przeszkolenia w przyszłości. Liczony jest jako stosunek całkowitego kosztu szkoleń, które zakończyły się w danym roku tj. w 2016r. do liczby osób rozpoczynających szkolenie (analizuje się tylko te osoby, które były uczestnikami szkoleń zakończonych w danym roku).

Wykres nr 7 – Przeciętny koszt szkolenia w poszczególnych miesiącach 2016 roku.

Wykres nr 7 przedstawia przeciętny koszt szkoleń w poszczególnych miesiącach roku. W 2016r. przeciętny koszt szkolenia wyniósł 1306 zł 21 gr, co w porównaniu do poprzedniego roku jest kwotą mniejszą o 63 zł 32 gr. Zmniejszenie kosztów organizowanych szkoleń jest efektem nieustannego wzrostu w ostatnich latach liczby instytucji szkoleniowych posiadających wpis do rejestru instytucji szkoleniowych prowadzony przez wojewódzkie urzędy pracy, co powoduje zwiększenie konkurencyjności i dostępności organizowanych szkoleń. Wpływ na koszty szkoleń ma też tematyka organizowanych szkoleń w danym roku. Dodatkowo kwalifikowanie na szkolenia wskazane na osobę uprawnioną odbywa się na podstawie oceny jest celowości finansowania szkoleń i określana jest maksymalna kwota dofinansowania w powiecie cieszyńskim tak, by realnie wpłynąć na wskaźnik kosztowy.

Najwyższy przeciętny miesięczny koszt szkolenia odnotowano tak jak w poprzednim roku w miesiącu kwiecień, gdy wynosił 2757 zł 11 gr, z kolei najniższy przeciętny koszt szkolenia zaobserwowano w czerwcu, a wynosił 637 zł 07 gr. Warto zauważyć, że najniższe przeciętne koszty szkolenia przypadają na miesiące, w których w znacznej skali były realizowane szkolenia grupowe. Do realizacji szkoleń grupowych instytucje szkoleniowe są wyłanianie w ramach przetargu nieograniczonego, w którym cena znacząco wpływa wybór instytucji szkoleniowej, co w następstwie wpływa na zmniejszenie przeciętnych kosztów szkoleń w ujęciu miesięcznym / całorocznym.

Przeciętny koszt osobogodziny daje wiedzę o średniej cenie jednej godziny szkolenia. Liczony jest jako stosunek całkowitego kosztu wszystkich szkoleń, które zakończyły się w danym roku tj. w 2016r. do sumy godzin wszystkich zorganizowanych szkoleń w danym roku.

Wykres nr 8 – Przeciętny koszt osobogodziny w poszczególnych miesiącach 2016 roku

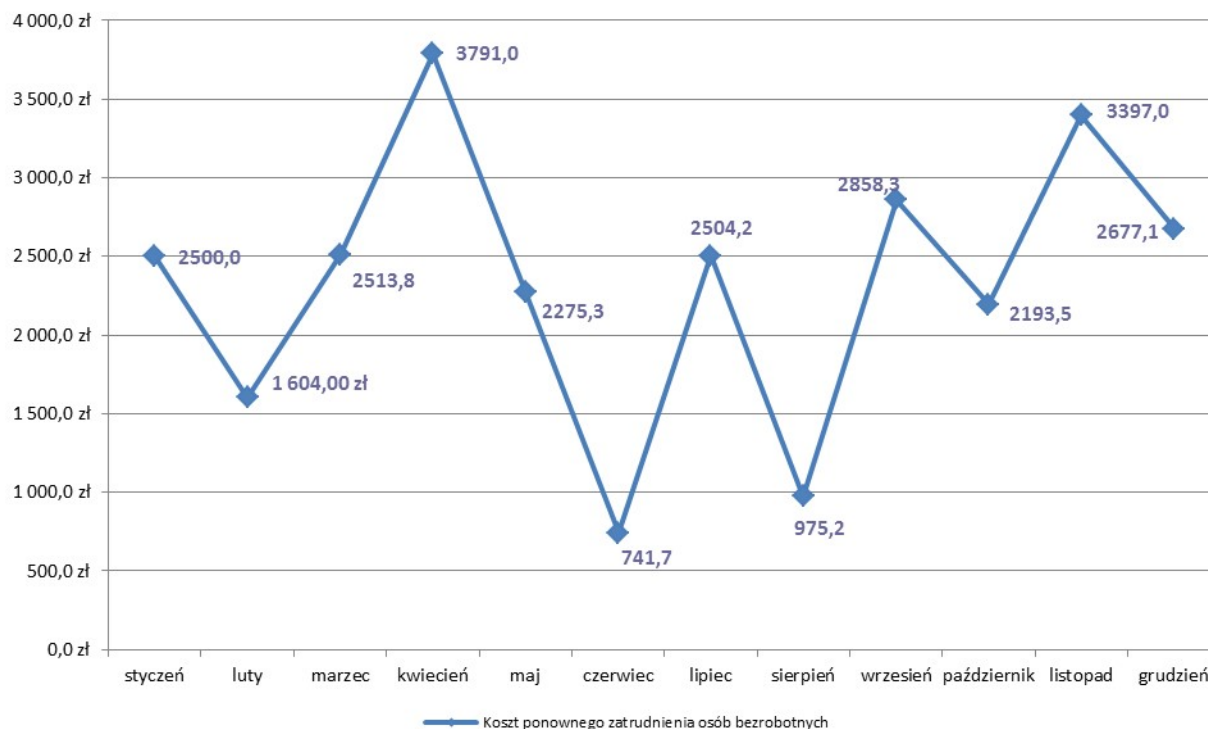

Przeciętny koszt osobogodziny w 2016r. kształtował się na poziomie 11 zł 98 gr. W porównaniu z rokiem ubiegłym przeciętny koszt osobogodziny zwiększył się o 1 zł 43 gr. Największy koszt odnotowano podobnie jak w poprzednim roku w miesiącu luty i wynosił 18 zł 35 gr, natomiast najniższy koszt osobogodziny odnotowano w miesiącu wrzesień i kształtował się na poziomie 5 zł 32 gr. Warto zauważyć, że najniższe przeciętne koszty osobogodziny szkolenia przypadają na miesiące, w których w większości były realizowane szkolenia grupowe tj. od miesiąca maj do miesiąca listopad, które cechują się mniejszym kosztem szkoleń w przeliczeniu na osobę. Dla porównania można wskazać miesiące: luty i grudzień, w których były realizowane wyłącznie szkolenia indywidualne czy szkolenia w ramach bonu szkoleniowego, cechujące się wyższym przeciętnym kosztem osobogodziny.

6. Koszt ponownego zatrudnienia

Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych pozwala oceniać i porównać wielkości nakładów finansowych poniesionych na działalność szkoleniową w danym okresie, na tle wydatków poniesionych w tym samym czasie na inne formy aktywne, dokonywać ewentualnych zmian w strukturze wydatków na bardziej opłacalne formy przeciwdziałania bezrobociu. Liczony jest jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w trakcie uczestnictwa w szkoleniu lub w okresie do 3 miesięcy po ukończeniu szkoleń.

Wykres nr 9 - Koszt ponownego zatrudnienia w 2016 roku

Przeciętny koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych w 2016 roku wynosił 2002 zł 52 gr. Jak wynika z wykresu nr 9 najniższy koszt ponownego zatrudnienia odnotowano w miesiącu czerwiec, natomiast najwyższy koszt ponownego zatrudnienia odnotowano w miesiącu kwiecień.

7. Liczba i odsetek osób, które zdały egzamin, uzyskały licencję w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie i zostały zatrudnione w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po zdaniu egzaminu, uzyskaniu licencji

W 2016r roku ze środków Funduszu Pracy sfinansowano jednej osobie zarejestrowanej w urzędzie koszty uzyskania licencji w zakresie detektywa. Wymieniona osoba uzyskała licencję detektywa i w okresie do trzech miesięcy po uzyskaniu uprawnienia podjęła własną działalność gospodarczą. W związku z powyższym odsetek osób, które zdały egzamin, uzyskały licencję w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie wynosi 100%, natomiast *odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub do 3 miesięcy po zdaniu egzaminu, uzyskaniu licencji w 2016r. również wynosi 100%*.

8. Liczba i odsetek osób, które ukończyły studia podyplomowe w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie i zostały zatrudnione w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po ukończeniu studiów podyplomowych

W minionym roku wsparcia w formie dofinansowania kosztów studiów podyplomowych udzielono 10 osobom zarejestrowanym w urzędzie. Kierunki studiów podyplomowych, które wybrały osoby

zarejestrowane jako bezrobotne to: Arteterapia (1 osoba), Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy (2 osoby), Terapia uzależnień (1 osoba), Przygotowanie pedagogiczne (1 osoba), Pedagogika specjalna w zakresie oligofrenopedagogiki (1 osoba), Programowanie aplikacji webowych (1 osoba), Doradca podatkowy (1 osoba), Rachunkowość (1 osoba), Administracja Publiczna (1 osoba). Wszystkie osoby, które rozpoczęły studia podyplomowe 2016r., kontynuują uczestnictwo w studiach w 2017r.

Jednakże 4 osoby, które rozpoczęły udział w studiach podyplomowych finansowanych ze środków Funduszu Pracy w latach 2015 roku, zakończyły je z wynikiem pozytywnym w 2016 roku na kierunkach: pedagogika specjalna w zakresie oligofrenopedagogiki (1 osoba), Podyplomowe studia kształcenia tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych w zakresie języka niemieckiego (1 osoba), Oligofrenopedagogika – edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (1 osoba) oraz Zarządzanie oświatą (1 osoba).

Reasumując liczba osób, które w 2016r. zakończyły studia podyplomowe z wynikiem pozytywnym wynosi 4. Stąd odsetek osób, które ukończyły studia podyplomowe w 2016r., w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie wynosi 100%. Spośród 4 osób, które ukończyły studia 2 osoby zostały zatrudnione w trakcie trwania studiów. *W związku z powyższym odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie do 3 m-cy po ukończeniu studiów podyplomowych wynosi 50%.*

9. Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy tak jak było wspomniane we wstępie jest formą aktywizacji zawodowej wprowadzoną nowelizacją ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mającą na celu kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców. O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić wszyscy pracodawcy. Pracodawca to jednostka organizacyjna, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudnia co najmniej jednego pracownika.

Środki KFS należy przeznaczyć na finansowanie działań obejmujących:

- określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS;
- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą;
- egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych;
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu;
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

W 2016r. wsparcia w ramach środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego udzielono 42 pracodawcom. Przeszkolono w ramach zawartych umów łącznie 276 pracowników i pracodawców. Szkolenia które cieszyły się największą popularnością były realizowane z obszaru: Pozostała działalność usługowa, Przetwórstwo przemysłowe, Handel hurtowy i detaliczny, Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

9. Podsumowanie

Podsumowując analizę skuteczności i efektywności organizowanych szkoleń stwierdzić należy, iż rok 2016 dał naszym klientom większe niż w poprzednim roku możliwości rozwoju, przekwalifikowania, uzupełnienia lub nabycia zupełnie nowych kwalifikacji. Nowelizacja ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy również zwiększyła te możliwości wprowadzając nowe formy aktywizacji zawodowej jak np. bony szkoleniowe, stażowe, zatrudnieniowe dla osób do 30 roku życia czy możliwość finansowania szkoleń pracowników w ramach środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Prowadzona procedura jest zgodna ze Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014r., poz. 667) i realizowana w całości w Centrum Aktywizacji Zawodowej.

Dokument sporządzony na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie za 2016 rok.

Sporządzili:

Mariusz Plinta – specjalista ds. rozwoju zawodowego

Katarzyna Orszulik - specjalista ds. rozwoju zawodowego